

TheMarker Women

המחיר: 29.90 שקל

גיליון 23 • ספטמבר-אוקטובר 2008

רעל על הבוקר. קפה עם
לינוי בר-גפן

← עמ' 30

נילי לנדסמן
ורני מדין

מתמתחים על מזרן
יוגה במקום הכי

לוהט בעיר ← עמ' 54

איריס, אשתו
של טל פרידמן,
עושה הילינג אנרגטי
ל"ארץ נהדרת" ← עמ' 32

מי יבנה בית
לא לפיון העליון?

יזמית הנדל"ן

רונית רייכמן-להט (בשער)

לא מתנצלת:

"אז מה אם מרכז
העיר התייקר? עדיף עיר מאובקת ומוזנחת?
כלתו של צייץ' ובתו של פרופ' אוריאל רייכמן
מסתערת על נדל"ן הבוטיק בתל אביב ← עמ' 38

זהירות ספוילר: מי חושף את סודות הראליטי? עמ' 99

עבריינית
אופנה? עצרי!
שירלי גליק
נלחמת בזוועות
הקיץ

תפוצה: 10,000 עותקים

מחיר: 7 שקלים

שנת הקמה: 1962

בעלים: רוחם לב נועם,
זיוית אמיתי

מספר עובדים: 50
מתוכם תשעה עיתונאים

ת ר ב ע ר ב א י ל ת

הוא חי בתל אביב אבל זה לא מפריע לו לנהל את המקומון המצליח ביותר באילת, "ערב ערב", שמשאיר הרחק מאחור את המקומונים של הרשתות הארציות. החיים הכפולים של רותם לב-נועם - עורך הדין שבתל אביב נוהג בקבריוולט יוקרתית, ובאילת מסתפק ביונדאי עממית **מאת אורן מג'ר**

כסיעה ברחבי אילת עם עו"ד רותם לב-נועם, המנכ"ל והבעלים של המקומון האילתי "ערב ערב", מבלבלת מעט. כמו"ל של שבועון לוחמני, שלא מהסס לבקר את פרנסי העיר ולהתריע על מחדלים קטנים כגדולים, הוא מציג בפני כל בלטה שכורה בטיילת וכל חריגת בנייה. מצד שני, כמי שמחלק את חייו בין העיר הדרומית לבין העיר הגדולה, הוא שולף משהו שקצת חסר באילת תחת השמש הקופחת בדרך כלל: פרספקטיבה - ורצוי קצת משועשעת - אודות העיר שמתקשה, כך נדמה, להיחלץ משנות ה-80. בשלב זה אתם בוודאי תוהים מדוע טסנו עד אילת כדי לכתוב על העי-תון המקומי שלה, שלא לדבר על נקודת ההשקפה של המנכ"ל שמעיד על עיסתו כי היא "קומבינציה של מקומון ועיתון סופשבוע עם השפעות של 'לאשה'". ובכן, "ערב ערב" הוא סיפור הצלחה - מאוד אילתי - שמדגים כיצד עסק קטן יכול להצליח בזכות שמירה על מיקוד וקונספט עסקי ברור. "ערב ערב" הוא המקומון הראשון שהוקם בישראל ומאז הוא שומר על רווחיות, ונחשב המקומון המוביל באילת. יצאנו לבדוק מה סוד קסמו של סיפור ההצלחה הזה, שנמשך כבר 46 שנה מבלי לאבד תנופה, ואיך יכול מי שמתגורר בתל אביב לנהל עיתון שפונה לאילתים.

נועם לב-רוחם. "שילוב של מקוחון ו'לאשה'"

אילת היא ירוחם עם ים. עיר של נותני שירותים, לא של אקדמאים או הייטק. יש פה בעיית דור שני, מי חוזר? מי שיש לאבא שלו מוסך או עיתון

מכירים את כולם, ו"לכן אין לנו מדור רכילות צהובה", מפי תיע לבינועם. ואכן, עיון נוסף בקטעי הרכילות ובתמונות של הצעירים המחויכים המצויים ברפס רבים בעיתון מגלה סגנון שהיה גורם לכתבי הרכילות הנשכניים בתל אביב להשתנק במבוכה. "צריך להתאים את עצמך לפרובינציה", מנמק לבינועם. "זאת הסיבה גם לכך שאין מדור ביקורת אוכל. היינו כורתים את מטה לחמנו".

גורם בכיר ברשת ארצית מסביר כי "ערב ערב" היה לבר הרבה שנים, ורשתות ארציות לא התקרבו כי זאת עיר סגורה שלעיתונים היומיים קשה להגיע אליה. הם יודעים לקלוע לטעם של האילתים". לבינועם סבור כי סוד ההצלחה טמון בהיכרות האינטימית של המקומון עם הלקוחות שלו - שעולה לפעמים על ההיכרות שלהם עם עצמם. הוא אפילו מוכן לנרב את המתכון: "מקומון הפץ חיים מציב את החדשות במקום השני, ובמקום הראשון את ההתערות בתוך הקהילה. ב'ערב ערב' יש חוק: לא כותבים על שום דבר שאינו אילתי".

ואולם יש עוד גורם להצלחה, והוא קשור לנתון המדהים שלפיו קרוב לחמישית מהאוכלוסייה באילת מתחלפת מדי שנה - מצד אחד הגירה של צעירים שבאים לעבוד, ומצד שני עזיבה של תושבים שאפשרויות התעסוקה והתרבות בעיר מגיבילות אותם. חילופי האוכלוסיה המסיביים האלה מסבירים את הצורך בגורם יציב שישמור על החוויה האילתית. זהו תפקידו העיקרי של "ערב ערב": "מה שמוכר את העיתון הוא המתג, לא התוכן. כל שנה אני צריך לייצר זהות כעבור הקוראים ובעבור הלקוחות. אנשים קונים את העיתון כדי להרגיש אילתים", אומר לבינועם.

במסערת דגים נקלענו לסיטואציה מעניינת: אחד ממנהלי המסעדה, חמוש במצלמה, ניגש לשולחן וביקש לצלם את לבינועם ואת שני הוריו סועדים במקום. את התמונה הוא ישלח למדור החברתי של - נישתם - "ערב ערב". לבינועם לא מתרגש: "במקום שנשלח צלם, לימדנו את בעלי המסעדות לצלם ולשלוח אלינו. אין באילת סלבריטאים. זו הרי פרובינציה".

לבינועם, 38, מודע היטב לחוקי הפרובינציה. לפעמים נרמה שהוא בכלל כתב אותם, לכן הוא מקפיד לשמור על הפרדה בין חייו בתל אביב לחייו באילת. לאילת הוא מגיע ביום שני, עובר על העיתון וביום חמישי חוזר לדירתו ולחייו בתל אביב, שם מתרכזים חייו החברתיים והתרבותיים. בעיר הגדולה הוא נהנה ממסעדות טובות, מתאמן בחדר כושר עם מאמן פרטי ונהוג במכונית קברולט יוקרתית. באילת, לעומת זאת, הוא נהג

קודם כל, חשוב להבהיר כי באילת, מקומונים על כל סוגיהם הם עסק רציני. הסיבות ברורות: עיר קטנה (55 אלף איש), ומרוחקת, שבשל מרכזיות התיירות בה עסוקה בעיקר בחיי היום-יום המקומיים תוך ניסיון להתנתק מהמציאות הפוליטית הישראלית. המקומונים עונים בדיוק על הצורך הזה, אך בניגוד לנעשה בשאר הערים בישראל, שם בולטים המקומונים של רשת ידיעות וקבוצת הארץ, הרי שבאילת התמהיל כולל נציגות חשובה למו"לים המקומיים: "העיר אילת" שייסד יוסי בלישה ופעיל כ-20 שנה; "ידיעות אילת" - נציג הרשת הגדולה של ידיעות תקשורת שחוגג השנה עשור; "מיתוס", חינמון פרסומי עמוס מודעות ודל תוכן המופץ בתיבות הדואר מזה שנתיים, ומולו הלהיט האחרון - "מה נשמע" - אף הוא חינמון בעל מאפיינים דומים מבית מדרשו של "ערב ערב", המופץ ישירות לבתים.

"ערב ערב" הוא הוותיק מבין שלל המקומונים האילתיים, ובעל התפוצה הנרחבת ביותר, כאשר לדברי לבינועם העיתון מודפס ב-10,000 עותקים. הוא גם היחיד שנמכר (במחיר של 7 שקלים), בעוד כל השאר מחולקים בחינם. הוא מתהדר בפורמט ענק שלא ניתן לטעות בו, בגודל של 35 על 24 ס"מ, ובכריכת כרומו. ואם אתם מרמיינים את "להיטון" של פעם, אתם לא ממש רחוקים מהמציאות.

"ערב ערב" הוקם על ידי אביו של רותם, איציק נועם, ושורף תפ נוסף ב-1962. הרעיון היה מהפכני: השניים לקחו את דף ההופעות של בית התרבות המקומי, הוסיפו מודעות של בעלי עסקים והפיצו אותו כמקומון הראשון בישראל. מאז הוציאו מהדורה אחר מהדורה. נועם האב עבר כעורך "ערב ערב" במשך קרוב ל-40 שנה, ובמקביל שימש כתב ב"דבר" ובקול ישראל וכסופר "הארץ" באילת. אשתו פועה שימשה מנכ"לית העיתון. עיון במודעה שפורסמה עם צאתו מגלה כי לו נפשתם אז באילת, יכולתם להזמין חדר במלון "מדיו" עם שירותים צמודים וראויות מוכנות לפיקניק. הטלפון, אגב, הוא 467. במהלך השנים קמו ל"ערב ערב" עשרות מתחרים, אך רובם לא שרדו - אולי מפני שלא יישמו את הכלל הבסיסי שקבע האב בעת שייסד את המהדורה הראשונה: "חייבים להרוויח מהרגע הראשון, בכל פעולה שעושים".

העיתון אמנם זכה להצלחה כלכלית, אך גבה מחיר ממשפחת נועם, בעיקר בשנים שבהן לא היתה לו תחרות. אילת עיר קטנה היא, ואת קהל הקוראים שלהם, שלא חסך בדברי ביקורת על העיתון, פגשו המוציאים לאור בדרך למכולת. גם כיום כולם

שליש משוק העיתונות

המקומונים בישראל זוכים לפופולריות נאה. אם כי החשיפה אליהם נחזקה חשמעותית מזו של העיתונות הארצית. השוק נשלט על ידי שלוש הרשתות הגדולות: הארץ, ידיעות תקשורת וזמן מעריב. שחקנית נוספת בשוק היא רשת המקומונים העצמאית שמאגדת מספר מקומונים עצמאיים מערים שונות. שוק המקומונים בישראל מחבסת כמעט בלעדית על הכנסות מפרסום והיקפו חווערך לפי נתוני TGI (ינואר-יוני 2008) כ־450 מיליון שקל - כשליש מסך ההכנסות של העיתונות בישראל, שהן כ־1.5 מיליארד שקל.

תאוצה המקומון "ידיעות אילת", שהיווה את האיום הגדול ביותר בשל הרשת החזקה שעמדה מאחוריו, על יכולת השיווק והניהול שלה, לצד תחנות רדיו ואתרי אינטרנט שביקשו לקחת חלק בתקציבי הפרסום של לקוחות המקומונים. מצויד בניסיון ובידע ששיכלל כשעבר ב"ידיעות", ניגש לבינועם למלאכת השיקום. הוא גילה כי רווקא כניסת "ידיעות אילת" לתחרות שידרחה את השוק: "הם הביאו מתל אביב שיטות מכירה חדשות, ויצרו שינוי גם ביכולות המכירה של 'ערב ערב'. לזכריו, כיום בעלי עסקים מודעים לתקציב הפרסום שלהם: 'לכל עסק יש וודאות, סוגרים תקציב שנת. זה הושג בזכות הינוך השוק שלנו'. בינתיים מימש לבינועם את החזון שלו: להפוך את העסק המשפחתי לבית הוצאה לאור, שמוציא כיום 11 מוצרי פוסט שונים. שניים מהם יוצאים מדי שבוע, והשאר שנתיים. כדי להתמודד עם 'מיתוס', הקים לבינועם את 'מה נשמע', שמציע תמהיל פרסומי גם ללקוחות הקטנים: 'יסמין בניית ציפורניים היא לקוחה חשובה, אבל במקומון אחר היא יכולה לקבל חצי עמוד לעומת 4 אינצ' ב'ערב ערב'. כך אני יכול להציע לה עסקת חבילה אטרקטיבית יותר."

התוכן ינצח

אחת הביקורות שמושמעות כלפי "ערב ערב" היא שבעוד שאצל העיתונות הגדולים קיימת הפרדה בין תוכן מערכת לבין הומר פרסומי, הרי ש"בעיתונות פרטיים וקטנים הפרדת התוכן שונה, בלשון המעטה", כפי שאומר בכיר בידיעות תקשורת. לבינועם רוחה את הטענה: "אנחנו מסבירים לבעלי העסקים שאם נצטרך לבחור בינם לבין העיתון - נבחר ב'ערב ערב'. זה מה שהשאיר אותנו 46 שנה בשוק. אבא תמיד אמר שלא משנה על איזה נייר תדפיס את העיתון, התוכן ינצח. הוא תמיד הקפיד לשמור על תוכן, גם אם זה יצר לא מעט התנגשויות עם מפרסמים". וכדי להביא סימוכין לדברים, הוא מראה קטעי עיתון הכוללים ביקורת על בעלי עסקים ועל עיריית אילת. "עיתונות ארציים משחקים אותה כאילו אין אצלם השפעה מסחרית על התכנים", הוא אומר. "אצלנו יש הפרדה בין המחלקות. אם צריך אני בוחר בידיעה ולא בלקוח, ובזכות זה הלקוחות מעריכים אותי."

לבינועם יש תוכניות לעתיד, כולן באילת: "ללכת לתל אביב זה להילחם בענקים. אני מעדיף להיות ראש לשועלים, יש לי עוד לאן לצמוח באילת בזכות מערכי השיווק שבנית. אני רוצה לצמוח למדיה חדשה". הוא מודע לכך שבניגוד אליו, להרבה אילתים אין מקום אחר שמחכה להם, והוא כואב את כאבם: "אילת היא ירוחם עם ים. עיר של נותני שירותים, לא של אקדמאים או הייטק. יש פה בעיית דור שני, מי חוזר? מי שיש לאבא שלו מוסך או עיתון."

בינתיים הוא ממשיך לכתוב את הטור הקבוע שלו, שעוסק בנושאים הבעורים - של אילת כמוכון: "אבא לימד אותי שעי" תון שרוצה לשרוד, אסור לו להיות אובייקטיבי. צריך להיות הוגן ומאוזן, אבל גם להיות עם דעה. אנשים רוצים שיגידו להם מה לחשוב, גם אם כולם לא יסכימו איתך. צור ויכוח, צור אופוזיציה". ונועם האב מאשר: "אמרתי לו: 'עד שלא תתחיל לכתוב טור אישי, לא תקבע את סדר היום האילתי'".

ביונדאי רגילה למדי. "חוקי הפרובינציה מכתיבים לי לנסוע ברכב צנוע", הוא מנמק. "אני לא צריך שבעלי העסקים יגידו 'מאתנו הוא עשה את הכסף?'".

לבינועם ואחותו זיוית אמיתי, המשנה למנכ"ל, נולדו בבתי הרפוס. בגיל 8 כבר כתב את המדור הראשון שלו - פינת "הפיל הלבן הקטן", שבאמצעותה דיווח על מחדלים בעיר. בגיל 14 שלחו אותו הוריו ללמוד בתיכון לאמנויות בתל אביב, בשל חולשתה של מערכת החינוך המקומית. הוא נשאר שם עד הצבא, ולאחר השירות הצבאי נרשם ללימודים. ב־1995 הוסמך לעריכת דין, אך החליט כי המקצוע לא ממש מושך אותו.

קצת אחרי הסטאו' חזר לאילת, לשמש עורך העיתון. בשנת 2000 חזר לתל אביב ללימודי תואר שני במשפטים, שבמהלכם עבד כעורך ב"ידיעות אחרונות". "למרתי המון, זה היה בית ספר שאין לו תחליף", הוא מחמיא למי שביד אחת הכשיר אותו וביד השנייה התחרה בעסק המשפחתי. באותה תקופה חש שאילת קטנה עליו, אבל אז גילה שאין באמת הבדל בין ניהול עיתון בתל אביב או באילת: "לא הבנתי איזו אימפריה יש לי ביד. השבתי שחבל שאת הכישרון והידע שלי אתן תמורת שכר רעב כעיתונאי שכיר".

ב־2004 חזר לאילת לתפקיד המנכ"ל, לאחר שהוריו החי ליטו לפרוש ולהעביר את העסק המשפחתי לדור הבא. "בגיל 65 הבנתי שיבש המעיין, נגמר לי הסוס. אמרתי שאם הילדים רוצים להמשיך את העיתון - הוא שלהם", מספר נועם האב. המשפחה נעזרה ביועץ חיצוני, שניהל את העברת המושכות לדור הבא. תהליך ההעברה לווה בחוקה של ממש, ואז הועברו המפתחות לדור הצעיר. השינוי היה דרמטי, ו־80% מהעובדים התחלפו בתוך ארבע שנים. "בשנת 2004 קיבלתי דינוואור שחי על תהילת העבר. שיטות הניהול היו כמו לפני 40 שנה", אומר לבינועם. בתום השינוי התייצבה המערכת מחדש בראשות לבינועם ואמיתי, ונערכה לאתגרים החדשים. התחרות שחיכתה להם לא היתה קלה. באותה תקופה צבר

"מקומון חפץ חיים מציב את החדשות במקום השני, ובמקום הראשון את ההתערות בתוך הקהילה. ב'ערב ערב' יש חוק: לא כותבים על שום דבר שאינו אילתי"